© Tom Hart

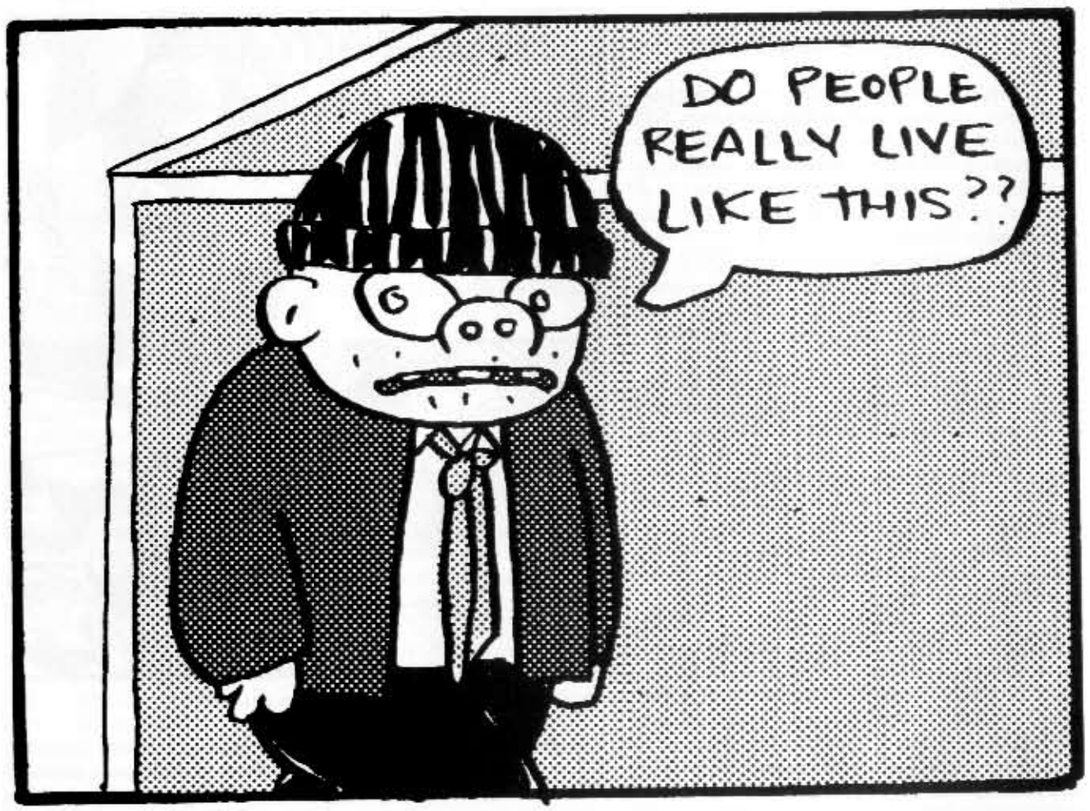

Energia on A ja O

Ville Hänninen

Tom Hart on yksi Top Shelf -kustantamon piirtäjistä. Hartin minimalistisissa sarjakuvissa yhdistyvät ankara poliittisuus, lämminhenkinen komiikka ja puhdas anarkia.

– Hutch Owen on turhautunut idealisti, joka on niin tyytymätön yhteiskunnan sosiaaliseen rakenteeseen ja ongelmiin, että hän käyttää kaiken aikansa ja energiansa pannakseen kapuloita rattaisiin. Hutch pyrkii tipauttamaan kapitalistit ja suurpääoman alas jalustaltaan keinolla millä hyvänsä. Hän on häikäilemätön ja toimissaan varma, kuvaa Tom Hart useissa eri albumeissa ja lyhyissä tarinoissa esiintynyttä hahmoaan, joka rimpuloi piruttaankin ylikansallista Worner-yhtiötä vastaan.

Vuonna 1994 syntynyt, hiukan South Parkin pallopäitä muistuttava Hutch Owen on vain yksi merkki amerikkalaiseen sarjakuvaan viime vuosikymmenen aikana virinneestä poliittisuudesta. Ted Rallin ja Tom Tomorrow'n kaltaiset räyhääjät eivät kääriydy oman napansa ympärille vaan osoittavat klassisen pilapiirrostradition tavoin vallankäytön naurettavuuksia ja malkoja kaksinaismoralistien omissa silmissä.

Hart myöntää samastuvansa heihin, mutta korostaa kiinnittymistään pienlehtitraditioon. Tämä näkyykin hänen piirrostyylissään, joka on hyvin pelkistettyä.

© Ville Hänninen

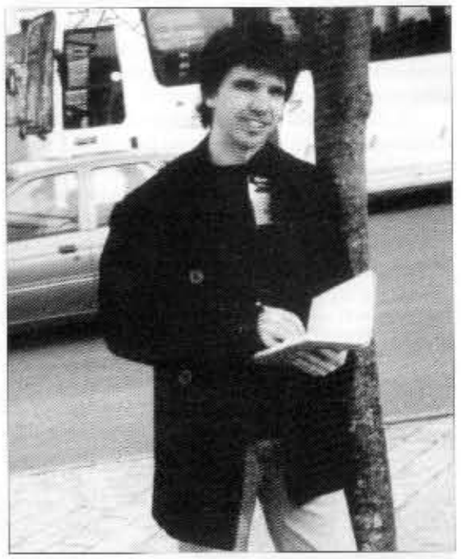

Tom Hart lähestyy yhteiskunnallisia ongelmia lattian tasolta.

– Piirrän raaemmin kuin vaikkapa Peter Kuper. Toisaalta lähestyn hänen tapaansa yhteiskunnallisia teemoja lattian tasolta. En poraudu niinkään päättäjien mieleen kuin arkeen ja siinä ilmenevään vallankäyttöön. Minulla on aika vähän hengenheimolaisia, mutta Kuperin ja Tom Tomorrow'n ohella etenkin Lloyd Dangle riemastuttaa minua; hän puhuu asioista niiden oikeilla nimillä.

– Underground-sarjakuville ja vaihtoehtosarjakuville – rakkaalla lapsella on monta nimeä – on aina ollut ominaista pitkälle viety henkilökohtaisuus. Huomasin pian, että en voi tehdä omia sarjakuviani heijastamatta niissä myös ulkoista yhteiskuntaa ja sitä maailmaa, jossa elän. Haluan lähestyä yksityisen kautta yleistä, tutkailla yhteiskunnan dynamiikkaa ja sen vaikutusta yksilöön.

– Oma näkemykseni on, että vaikutus on vain negatiivista. Ideaalitilanteessa yhteiskunta toki antaa ihmiselle tukea esimerkiksi sosiaaliturvan muodossa, mutta tämän päivän Yhdysvalloissa valtio on suuryritysten korruptoitunut käsikassara, joka ei välitä ihmisistä.

Hart haluaa kuitenkin korostaa tuotantonsa koomista ja yleisinhimillistä puolta.

– Pitää muistaa, että Hutch Owen on karikatyyri jos jokin, yksinkertaistettu näkemys kapitalismin ja sen vastavoimien toiminnasta. Tarkoitukseni on toki koota sarjakuvieni avulla vastavoimia kyynisyydelle, mutta huumoria ei sovi unohtaa.

Eikä Hart olekaan unohtanut. Päinvastoin, hulvattoman vcijarihahmon ja väsymättä tuulimyllyjä vastaan taistelevan Don Quijoten yhdistävästä Hutch Owenista on tosikkomaisuus kaukana. Parhaiden pienlehtisarjakuvien tapaan tarina ja asenne menevät viimeistellyn piirrostyylin ja loppuun asti hiotun rakenteen edelle, mutta hauskaa piisaa.

Samaa pyrkimystä hiomattomiin timantteihin näkyy muuallakin. Hart aloitti sarjakuvien teon 1994 ja edustaa näin muun muassa James Kochalkan ja Porcellinon tavoin jonkinlaista post-Fantagraphics -sukupolvea. Kochalka pyrkii tietoisesti pieniin, epäkaupallisiin tarinoihin, eikä edes halua pois pienlehtikentän auvoisista maisemista. Myös Hart nauttii vapaudesta tehdä, mitä haluaa.

– On totta, että tietynlainen minimalismi on vallannut alaa Yhdysvalloissa. Kyse ei ole kuitenkaan minimalismista John Cagen hengessä, emme hae pienintä yhteistä nimittäjää. Emme vain sano enempää kuin on tarpeen, lapsena Tenavista vaikuttunut Hart pohtii.

– Ehkä monet hakevat minun tavoin uutta energiaa sarjakuviin. Kaiken ei tarvitse olla niin viritettyä ja monimutkaista. Haemme yksinkertaisempaa, luonnosmaisempaa ilmaisua. Energia on tärkeintä. ■

© Tom Hart

Tom Hartin tuotantoa

The Collected Hutch Owen (176-sivuinen, Top Shelfin vuonna 2000 julkaisema albumi kokoaa yhteen ensimmäiset Hutch-tarinat)
Hutch Owen: Aristotle (42-sivuinen tarina nettiin, www.topshelfcomix.com)
New Hat Stories: Banks/Eubanks (sarjakuvaromaani, Top Shelf, 1999)
The Sands (sarjakuvaromaani, Black Eye, 1998)
Monica's Story (tussaaja James Kochalkan kanssa tehtyyn, Lewinsky/Clinton -jupakkaa käsittelevään naivistiseen hupailuun, Alternative Comics 1999)
New Hat (Black Eye, 1995)

Hartin tarinoita on julkaistu myös kymmenissä antologioissa sekä ranskaksi kahden albumin verran. Lisäksi Hart työskenteli Jon Lewisin kanssa kolmen vuoden ajan japanilaiselle Kodansha-kustantamolle Pitch Unger -sarjan parissa. 160-sivuista sarjakuvaa ei ole tätä kirjoittaessa vielä julkaistu, eikä ehkä koskaan julkaistakaan.

© Tom Hart